

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (RP 31/2019 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till kulturutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av
- kulturutskottet KuUU 4/2019 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört
- regeringsråd Eeva Mäenpää, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Arto Salmela, finansministeriet
- ekonomichef Pasi Rentola, undervisnings- och kulturministeriet
- specialsakkunnig Kirsi Kaikko, social- och hälsovårdsministeriet
- utvecklingschef Sanna Lehtonen, Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om statsandel för kommunal basservice ändras så att statsandelsprocenten för kommunal basservice höjs med 0,09 procentenheter. Det innebär att statsandelen från ingången av 2020 blir 25,46 procent och kommunernas självfinansieringsandel 74,54 procent.

Som tillägg i ändringen av statsandelsprocenten beaktas 0,10 procentenheter i anknytning till fullgörandet av nya och mer omfattande åligganden så att statsandelsprocenten är 100. Vid dimensioneringen av statsandelen har det i överensstämmelse med regeringsprogrammet som nya uppgifter beaktats att Vasa centralsjukhus blir ett sjukhus med omfattande jour (en miljon euro), stöd för mångfalden av familjer och livssituationer (2 miljoner euro), utvidgning av den subjektiva rätten till småbarnspedagogik (7,1 miljoner euro) och en minskning av gruppstorlekarna inom småbarnspedagogiken (6,7 miljoner euro). På ändringen av statsandelsprocenten inverkar också

Betänkande FvUB 11/2019 rd

utvidgningen av eftervården inom barnskyddet (12 miljoner euro) och tidigareläggningen av undervisningen i A1-språket (7,5 miljoner euro).

År 2020 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 2,4 procent och den därav följande ökningen av statsandelen 166,0 miljoner euro. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna ökar statsandelarna för basservice med 102,2 miljoner euro.

Viktningen av delfaktorerna för statsandelens sjukfrekvenskoefficient och kostnadsfaktorernas viktcoefficients justeras från och med 2020.

Det föreslås att ersättningen till kommunerna för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunden skiljs åt från statsandelen för kommunernas basservice och blir ett separat moment i statsbudgeten. Bestämmelser om förfarandet ska fortfarande finnas i lagen om statsandel för kommunal basservice och ersättningen betalas till kommunen i samband med statsandelen för basservicen. Kommunerna får ersättning för minskningar i skatteinkomsterna som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna som genomförts från och med 2010. Det belopp som betalas en enskild kommun motsvarar de förlorade skatteinkomster som ändringen av beskattningsgrunden har orsakat den kommunen. Till kommunerna betalas sammanlagt 285 miljoner euro i enlighet med den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringarna i beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2020 och sammanlagt 2 252 miljoner euro med beaktande av tidigare års ändringar i beskattningsgrunderna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Systemet med statsandelar till kommunerna och statsandelarna för 2020

Det nuvarande systemet med statsandelar till kommunerna grundar sig på en principiellt betydande reformering av statsandelssystemet som genomfördes i början av 1993. Då trädde lagstiftningen om kalkylerad statsandel för driftskostnader i kraft i stället för de öronmärkta statsandelarna (RP 214—216/1991 rd — FvUB 5—7/1992 rd). Sedan dess har lagstiftningen ändrats och reviderats. Den gällande lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) trädde i kraft vid ingången av 2010 (RP 174/2009 rd — FvUB 19/2009 rd) och har justerats årligen sedan dess. Genom statsandelssystemet deltar staten i finansieringen av kostnaderna för kommunernas lagstadgade basserviceuppgifter.

Statsandelen till kommunerna grundar sig på de kalkylerade kostnaderna för kommunernas lagstadgade basserviceuppgifter. De kalkylerade kostnaderna baserar sig till väsentlig del på kostnaderna och sjukfrekvensen för olika åldersgrupper. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade kostnaderna är arbetslöshet, främmande språk, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, befolkningstäthet och utbildningsbakgrund. Enligt budgetpropositionen för 2020 är de kalkylerade kostna-

Betänkande FvUB 11/2019 rd

der som inverkar på statsandelen för kommunal basservice sammanlagt 26,9 miljarder euro och den statsandel som beräknas utifrån den 6,9 miljarder euro samt kommunernas självfinansieringsandel 20,0 miljarder euro.

Det totala statsandelsbelopp som budgeterats för 2020 påverkas dessutom bland annat av tilläggsdelarna enligt lagen, korrigeringen av fjärrortskoefficienten, höjningen av statsandelen enligt prövning och hemkommunsersättningarna. Utöver detta ska de lagfästa minskningarna av statsandelen för nästa år beaktas. Sammantaget har det i budgetpropositionen för nästa år reserverats sammanlagt 7,0 miljarder euro i finansiella resurser för statsandelen för kommunal basservice.

I det aktuella lagförslaget föreslår regeringen att statsandelsprocenten för kommunal basservice höjs med 0,09 procentenheter till 25,46 procent 2020, varvid kommunernas självfinansieringsandel blir 74,54 procent. Ändringen beror för det första på att statsandelsprocenten för de nya och mer omfattande uppgifter som specificeras nedan är 100, vilket kalkylmässigt innebär att kommunernas utgifter ökar med 36,3 miljoner euro. Statsandelsprocenten enligt den gällande lagen är 25,37 och det innebär att statsandelarna ökar med bara 9,2 miljoner euro. För att statsandelen för nya och utvidgade uppgifter ska öka till fullt belopp i enlighet med kostnadsunderlaget måste 27,1 miljoner euro täckas genom en höjning av statsandelsprocenten med 0,1 procentenheter. För det andra sänks statsandelsprocenten med 0,01 procentenheter till följd av att en del av de tidsbundna minskningar som görs i den kalkylerade statsandelen föreslås bli permanenta minskningar.

Med stöd av 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice ska de uppskattade förändringarna i statsandelsåliggandenas omfattning och art samt förändringarna i kostnadsnivån beaktas i de indexjusteringar som görs årligen. Dessutom förpliktar 58 § staten och kommunerna att årligen se över kostnadsfördelningen för statsandelsåliggandena. Enligt propositionen innebär indexhöjningen med 2,4 procent av statsandelen för basservice att statsandelen stiger med 166 miljoner euro 2020. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna leder för sin del till att statsandelen för kommunal basservice ökar med 102,2 miljoner euro nästa år.

I propositionen föreslår regeringen att kommunerna ska få sammanlagt 2 252 miljoner euro i ersättning för förlorade skatteinkomster till följd av de ändringar i beskattningsgrunderna som gjorts sedan 2010, varav 285 miljoner euro utgörs av ändringarna i beskattningsgrunderna för 2020 (se dessutom den kompletterande budgetpropositionen). Till skillnad från vad som föreskrivs i den gällande lagen ska ersättningarna för bortfallet av skatteinkomster skiljas åt från statsandelen för kommunal basservice och flyttas till ett separat moment i statsbudgeten.

Kommunernas statsandelar minskar 2020 med cirka 1,4 miljarder euro till följd av att kompensationsen för förlorade skatteinkomster överförs till ett eget moment i statsbudgeten. Kompensationen betalas dock med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice och i samband med utbetalningen av statsandelar till kommunerna. Utifrån den föreslagna lagen kommer resurserna till kommunerna att öka med cirka 550 miljoner euro jämfört med det innevarande året. Om man i beräkningen beaktar den finansiering på 237 miljoner euro som överförts från 2020 till 2019 för att betalas i förskott för att avlägsna verkningarna av det dubbla avdrag som orsakas av nedskärningen i semesterpenningen i anslutning till konkurrenskraftsavtalet (RP 30/2019 rd — FvUB 2/2019 rd), ökar det totala belopp som betalas till kommunerna med cirka 310 miljoner euro.

Betänkande FvUB 11/2019 rd

Förvaltningsutskottet går närmare in på den kommunala ekonomin i sitt utlåtande (FvUU 8/2019 rd) om budgetpropositionen för 2020 (RP 29/2019 rd) och ramarna för de offentliga finanserna (SRR 2/2019 rd).

Nya och utvidgade statsandelsåligganden samt statsandelsprocent

Höjningen av statsandelsprocenten möjliggör att den kalkylerade statsandelen för nya och utökade uppgifter är 100 procent. Vid dimensioneringen av statsandelen har det i överensstämmelse med regeringsprogrammet som nya uppgifter beaktats att Vasa centralsjukhus blir ett sjukhus med omfattande jour (en miljon euro) samt stöd för mångfalden av familjer och livssituationer (2 miljoner euro), utvidgning av den subjektiva rätten till småbarnspedagogik (7,1 miljoner euro) och en minskning av gruppstorlekarna inom småbarnspedagogiken (6,7 miljoner euro). På höjningen av statsandelsprocenten inverkar också utvidgningen av eftervården inom barnskyddet (12 miljoner euro) och tidigareläggningen av undervisningen i A1-språket (7,5 miljoner euro).

Utskottet framhåller att finansieringen av nya och utvidgade uppgifter och förpliktelser med en statsandel till fullt belopp på 100 procent bidrar till genomförandet av regeringsprogrammet och stöder genomförandet av finansieringsprincipen mellan stat och kommun.

Tidsbegränsade minskningar av statsandelen

För att beakta de besparingar som konkurrenskraftsavtalet medför föreslås en minskning med 233,6 miljoner euro i statsandelen för 2020. Det ska genomföras genom att det från statsandelen för kommunal basservice dras av 42,56 euro per invånare.

Vad beträffar pensionsstödet för långtidsarbetslösa föreslås det att statsandelen minskas med 4,12 euro per invånare samt vad beträffar finansiering av sjukvårdshelikopter- och läkarhelikopter-verksamhet att statsandelen minskas med 4,10 euro per invånare. Statsandelen för kommunal basservice i anslutning till incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna minskas dessutom med 40 miljoner euro. Minskningen ska genomföras genom att statsandelen för kommunal basservice minskas med 7,29 euro per invånare.

Sakkunniga har påpekat att grunderna för tidsbegränsade minskningar av statsandelarna bör ses över innan de godkänns. Dessutom har det ansetts att de finansiella resurser som reserverats för incitamentssystemet för digitalisering är relativt omfattande i förhållande till de övriga kriterierna i statsandelssystemet. Det har också föreslagits att utvecklingen av digitaliseringen ska finansieras på något annat sätt än genom att finansieringen av den allmänna statsandel som är avsedd för kommunernas lagstadgade uppgifter minskas. Motiveringen till minskningarna av de tidsbegränsade statsandelarna är mycket kortfattade i propositionen.

Sakkunniga har kritiserat det faktum att budgetpropositionen för 2020 innehåller ändringar som beslutats under förra regeringsperioden och vars kostnadseffekter inte är tillräckligt kända, men vars förväntade effekter dock redan på förhand skärs ner från kommunernas statsandelar.

Mätt i pengar blir effekten 2020 störst av minskningen av statsandelarna i syfte att effektivisera ordnandet av den regionala specialiserade sjukvården. Minskningen stiger till 89 miljoner euro år

Betänkande FvUB 11/2019 rd

2020. Effektiviseringen av den specialiserade sjukvården har lett till minskningar i statsandelarna sedan 2016. En motsvarande nedskärning av statsandelen görs nästa år också på grundval av de förväntade besparingar som beror på att närstående- och familjevården utvecklas (56 miljoner euro 2020). Utskottet anser att det är problematiskt med tanke på den kommunala ekonomin om statsandelarna skärs ner på förhand utifrån förmodade inbesparingar som inte realiserar.

Tidsbegränsade minskningar blir permanenta

Förvaltningsutskottet har på grund av brister i propositionsmotiven på begäran fått tilläggsutredning om de tidsbegränsade minskningar av statsandelen för kommunal basservice som gjorts tidigare år och som i propositionen föreslås bli beaktade som permanenta minskningar i statsandelsprocenten för 2020. Dessa minskningar gäller registret över verifierat kunnande (minskning 250 000 euro), ändringen i prissättningen av utlämning av uppgifter i standardformat (minskning 1 317 151 euro) och systemet för antagning av studerande (minskning 1 547 000 euro). Dessa uppgifters inverkan på statsandelsprocenten för basservicen är sammanlagt 0,01 procentenheter 2020. Propositionsmotiven är till denna del ytterst kortfattade.

Kulturutskottet anser i sitt utlåtande KuUU 4/2019 rd att även om de poster som i propositionen föreslås bli permanenta minskningar inte är stora och syftet med användningen av pengar är motiverat, måste grunderna för och behovet av finansiering av de verksamheter som finansieras genom minskningar av statsandelen ses över årligen. Det är av betydelse också med tanke på framtiden, eftersom en motsvarande finansieringsmodell i fortsättningen kan användas också för andra ändamål. Kulturutskottet anser det vara nödvändigt att förvaltningsutskottet i sitt betänkande granskar grunderna för att minska kommunernas statsandel för finansiering av projekt som genomförs på statlig nivå.

Registret över verifierat kunnande. Minskningen gällande registret över verifierat kunnande (numera den nationella centrala tjänsten för integrering av studierätter och studieprestationer, Koski) har beaktats som en årlig minskning av statsandelen från och med 2014. Enligt en utredning som utskottet fått är syftet med tjänsten Koski att registrera examensuppgifterna inom tillståndspliktig utbildning i en enda nationell tjänst via vilken de kontrollerat, säkert, samordnat och i uppdaterad form är tillgängliga för alla aktörer som behöver dem i alla typer av processer som nyttjar examensuppgifter. Koski/registret över verifierat kunnande utgör det huvudsakliga datalagret med examensuppgifter och innehåller den mest tillförlitliga informationen om examina i fråga om alla finländska inlärare. Myndighetsdatalagret ersätter intyg i pappersform som primär informationskälla. Det digitala myndighetsdatalagret minskar överlappande tjänstearbete inom olika förvaltningsområden och gör det lättare för medborgarna att uträtta ärenden.

I enlighet med de riktlinjer för IKT-projekt som statsrådets finanspolitiska ministerutskott förordade den 12 mars 2013 ska utvecklingen och driften av registret genomföras med centraliserad finansiering, eftersom det är fråga om ett nationellt viktigt grunddatalager som kan utnyttjas i flera myndigheters verksamhet. De som vid sidan av medborgarna får den största nyttan av detta är kommunerna samt undervisnings- och utbildningsanordnarna (huvudsakligen kommuner och samkommuner), Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsministeriet, Statistikcentralen, VM kuntatieto, Pensionsskyddscentralen och Nationella centret för utbildningsutvärdering.

Betänkande FvUB 11/2019 rd

Tjänsten har utvecklats 2015—2018 och driften inleds stegvis 2018—2019. I motiveringen till propositionen med förslag till lag om nationella studie- och examensregister (RP 72/2017 rd) står det så här: ”Efter utvecklingsfasen uppskattas kostnaderna för underhållet av den nationella informationsresursen inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen till 950 000 euro år 2018 och till 1 150 000 euro från och med år 2019, inklusive 2,5 årsverken samt underhålls-, drifts-, kapacitets- och datakommunikationsfunktioner i form av köpta tjänster.” Vidare uppges det att ”kostnaderna för registerunderhållet ska finansieras med medel från dem som drar nytta av utvecklingen och användningen av registret, dvs. som anslagsöverföringar från undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsbyråerna, Statistikcentralen samt från statsandelen för kommunal basservice. Folkpensionsanstalten och eventuella andra som utnyttjar tjänsten utanför statsbudgeten ska delta i underhållet genom bruksavgifter”.

Ändring av prissättningen av utlämning av uppgifter i standardformat. Minskningen beträffande informationstjänsten i fastighetsdatasystemet har beaktats i statsandelen till kommunerna sedan 2013. Det är fråga om ett permanent lagfäst arrangemang för att garantera betalningsandelen i fastighetsdatasystemet och anknytande informationstjänster som används av kommuner och andra myndigheter (Lag 908/2012 om ändring av 7 § i lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster). Kommunerna betalar inga särskilda avgifter för användningen av fastighetsdatasystemet, utan driftskostnaderna täcks med ett avdrag från statsandelen.

Systemet för antagning av studerande. Minskningen beträffande antagningssystemet har beaktats i statsandelen till kommunerna sedan 2014. De merkostnader som reformen och driften av antagningssystemen medför grundar sig på en övergripande reformering av ansöknings- och urvalssystemen, användargränssnittet för Studieinfo, ett kundservicesystem samt drifts-, kapacitets- och datakommunikationstjänster. De nya tjänsterna omfattar ansöknings- och urvalstjänster för yrkesutbildning, gymnasieutbildning, yrkeshögskolor, universitet och vuxenutbildning.

Det föreslås att antagningssystemet ska få centraliserad finansiering i enlighet med de riktlinjer för IKT-projekt som statsrådets finanspolitiska ministerutskott förordade den 12 mars 2013, eftersom de är nödvändiga, nationellt viktiga tjänster som grundar sig på lagstiftning för dem som söker till utbildning samt för undervisnings- och utbildningsanordnare. Den centraliserade finansieringen av de nationellt viktiga tjänsterna är mer kostnadseffektiv än separata tjänster som finansieras med användaravgifter. Användaravgifter som betalas av dem som söker till utbildning möjliggör inte lika villkor för de sökande. De som mest drar nytta av detta, vid sidan av de sökande, är undervisnings- och utbildningsanordnarna, som huvudsakligen är kommuner och samkommuner.

I samband med budgeten för 2013 godkände riksdagen ett uttalande där den kräver att regeringen i sitt rambeslut avsätter adekvata ekonomiska resurser för utveckling och upprätthållande av webbtjänsten för lärande, som Utbildningsstyrelsen ansvarar för. I samband med rambeslutet för 2015—2018 har det gjorts en anslagsöverföring till permanent drift av Utbildningsstyrelsens nya centraliserade tjänster för lärande. Anslagsbehovet konstaterades vara permanent, men minskade fram till 2018.

Betänkande FvUB 11/2019 rd

Efter övervägande har förvaltningsutskottet beslutat att nöja sig med de argument som lagts fram. Utskottet betonar dock samtidigt med hänvisning till kulturutskottets utlåtande att man bör förhålla sig restriktivt och kritiskt till att permanenta tidsbegränsade minskningar.

Sjukfrekvenskoefficient

Regeringen föreslår ändringar i den sjukfrekvenskoefficient som används vid beräkningen av statsandelarna. Det ska införas bestämmelser om vikten av de faktorer som ingår i sjukfrekvenskoefficienten och om viktcoefficienterna för kostnadsfaktorerna. Delfaktorerna är kostnaderna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården. Delfaktorernas viktning baserar sig på de uppgiftsspecifika kostnaderna i Statistikcentralens statistik om kommunekonomin och på den kostnadsfördelning inom varje uppgift på basis av åldersstrukturen och sjukfrekvensen som har utretts av Institutet för hälsa och välfärd. Hälso- och sjukvårdens viktning föreslås vara 54,84, äldreomsorgens 28,00 och socialvårdens 17,16.

Justeringen 2020 av viktningen av delfaktorerna för statsandelens sjukfrekvenskoefficient och kostnadsfaktorernas viktcoefficienter inverkar i princip inte på statsandelarnas totala belopp. Justeringen orsakar emellertid kommunspecifika verkningar på sjukfrekvenskoefficienten och således på kommunens statsandelsbelopp. Enligt en preliminär uppskattning är de ändringar i kommunens statsandel som orsakas av justeringen av viktningen av sjukfrekvenskoefficienten avsevärda i en del kommuner. Ändringarnas storleksklass avviker dock inte från de årliga verkningar på kommunens statsandel som beror på ändringar av sjukfrekvenskoefficientens delfaktorer. De kommunvisa ändringarna varierar som störst från en minskning på 90 euro till en ökning på 110 euro per invånare. I 10 kommuner är den negativa ändringen minst 50 euro per invånare och i 20 kommuner är den positiva ändringen minst 50 euro per invånare. Verkningarna beror på sjukfrekvensens stora vikt som bestämningsfaktor för statsandelen. Inom hälso- och sjukvården är de mest betydande ändringarna att koefficienterna för psykosor och arbetsoförmåga minskar, och att viktcoefficienterna för olika cancerformer blir högre än tidigare.

Utskottet pekar här dessutom med tanke på utveckling av systemet på att det bör utredas om det inom statsandelssystemet går att belöna fördelar med påvisad förebyggande verksamhet som minskar kostnaderna.

Ersättning för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna

Kommunerna får i nuläget kompensation för minskningen av kommunalskatteintäkterna till följd av ändringar i beskattningsgrunderna på det sätt som anges i den gällande 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Detta sker i samband med betalningen av statsandelarna. Åren 2010—2019 har skatteinkombortfallet kompenserats genom att statsandelen för kommunal basservice höjts med ett belopp som motsvarar skatteförlusterna. Ändringarna har gjorts så att ingen kommuns inkomster förändrats till följd av ändringar i beskattningsgrunderna. Tidigare, 2003—2009, kompenserades förlorade skatteinkomster i statsandelssystemet genom att statsandelsprocenten för social- och hälsovården höjdes. Den kommunspecifika ökningen av statsandelarna var då lika stor per invånare.

Betänkande FvUB 11/2019 rd

Sedan 2010 har ungefär två miljarder euro betalats i kompensation för förlorade skatteinkomster. Detta motsvarar drygt en femtedel av det totala beloppet av statsandelen för basservice på 2019 års nivå. Kompensationen av förlorade skatteinkomster ingår emellertid inte i statsandelen för basservice, utan den är en statlig ersättning till kommunerna för förlorade kommunalskatteintäkter på grund av ändringar i lagstiftningen.

I den nya 36 a § i propositionen föreslås det att det i huvudsak på motsvarande sätt som i den gällande lagens 35 §, som ska upphävas, föreskrivs om ersättning till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna. Ersättningen ska skiljas åt från statsandelen för kommunal basservice på så sätt att anslaget i statsbudgeten överförs från momentet för statsandel för kommunal basservice (28.90.30) till ett separat moment (28.90.35). Ersättningen ska betalas till respektive kommuner i enlighet med de faktiska skatteinkomstförluster som beräknas enligt lagen om statsandelar. Ändringen är teknisk och påverkar inte ersättningsbeloppet. Beloppet av de ersättningar för skatteinkomster som betalas för åren 2010—2020 är sammanlagt 2 269 miljoner euro 2020, varav den förlust av skatteinkomster som beräknats för 2020 är 302 miljoner euro.

Utskottet anser att insynen i statsandelssystemet ökar när ersättningen för förlorade skatteinkomster skiljs åt från statsandelen för kommunal basservice. Ändringen kan underlätta ekonomiförvaltningen i kommunerna. När kompensationen ingick i statsandelen kan det ha lett till en felaktig uppfattning av det faktiska beloppet av den finansiering av basservice som kommunen fått av staten. Kommunens skatteinkomster minskar med ett belopp som motsvarar kompensationen, och därför är ersättningen inga extra pengar för kommunen.

Samband med andra propositioner

Dimensioneringen av anslaget för kommunernas basservice har kopplingar till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård av barn, i vilken det föreslås att den subjektiva rätten till småbarnspedagogik utvidgas och att det med stöd av lagen om småbarnspedagogik (540/2018) ska utfärdas en förordning om gruppstorleken inom den småbarnspedagogiska verksamheten (RP 34/2019 rd — Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn). I sitt betänkande (KuUB 7/2019 rd) tillstyrker kulturutskottet lagförslagen utan ändringar.

Dessutom är anslagsdimensioneringen kopplad till regeringens proposition med förslag till ändring av hälso- och sjukvårdslagen, där regeringen föreslår att Vasa centralsjukhus blir ett sjukhus med omfattande jour. Riksdagen har godkänt propositionen (RP 38/2019 rd — Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och 2 § i lagen om statsandel för kommunal basservice — ShUB 5/2019 rd).

I fråga om de tidsbundna ökningarna och minskningarna i statsandelen hänför sig den föreliggande propositionen till propositionen om ändring av 36 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (RP 30/2019 rd — FvUB 2/2019 rd), vilken i sin tur hänger samman med tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2019. Enligt den lag som antagits av riksdagen ska den engångsersättning på 237 miljoner euro som föreskrivs i den gällande lagen betalas redan i år för att avlägsna

Betänkande FvUB 11/2019 rd

verkningarna av det dubbla avdrag som orsakas av nedskärningen i semesterpenningen i anslutning till konkurrenskraftsavtalet. Engångsersättningen beaktas inte i de nu aktuella bestämmelserna om tidsbegränsade ökningar i statsandelen för 2020.

När det gäller ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna har propositionen samband med regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2020 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och av 3 och 12 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet (RP 24/2019 rd — FiUB 12/2019 rd). I sitt betänkande (FiUB 12/2019 rd) tillstyrker finansutskottet lagförslagen utan ändringar.

Den lag som föreslås i den föreliggande propositionen (RP 31/2019 rd) kan inte antas om inte de lagar som nämns ovan har antagits. Den kan vidare inte stadfästas om inte lagarna ovan och de förordningar som utfärdas med stöd av dem har utfärdats.

Sammanfattning

Sammantaget anser utskottet att lagförslaget behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar, men med kommentarerna i betänkandet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 31/2019 rd utan ändringar.

Betänkande FvUB 11/2019 rd

Helsingfors 29.11.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Jussi Halla-aho saf
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Mikko Kärnä cent (delvis)
medlem Aki Lindén sd (delvis)
medlem Mats Löfström sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent (delvis)
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Matti Semi vänst
medlem Heidi Viljanen sd (delvis)
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.